

Beleid (wereld)burgerschap Vonk Purmerend

Datum:	Januari 2025
Opgesteld door:	Daniela Maier
Ingangsdatum:	Mei 2025
Vaststelling MT:	Mei 2025
Instemming OR:	April 2025
Definitieve vaststelling CvB:	Mei 2025

Inhoud

Inleiding	3
Wettelijke kaders	3
Uitgangspunt	3
Doelen Vonk vmbo	3
Ambitie Vonk Purmerend	4
Fundament Vonk Purmerend	4
Doelen Vonk Purmerend	4
Uitvoering en borging	4
Visiecirkel (wereld)burgerschap	5

Versiebeheer

Datum	Versie	Wijziging door	Opmerkingen/wijzigingen
Maart 2025		Daniela Maier	aanvullen acties en visiecirkel taal- en rekenen

Inleiding

Leerlingen voorbereiden op hun rol in de democratische samenleving is een kerntaak van het onderwijs. Als school vinden wij het belangrijk dat leerlingen - naast het verwerven van kennis - competenties ontwikkelen die hen in staat stellen deel uit te maken van en een bijdrage te leveren aan de samenleving.

Op Vonk Purmerend werd in zekere maat aandacht besteed aan onderwerpen die te maken hebben met burgerschap, echter ontbrak een doorlopende leerlijn en samenhang om het gestelde doel te kunnen behalen.

Onze leerlingen zijn niet alleen burger van Nederland, maar burger van de wereld. Door de toenemende internationalisering en globalisering van de wereld waarbij leerlingen door allerlei verschillende manieren met andere wereldburgers in aanraking komen, willen wij ze niet alleen voorbereiden op de participatie als burger van hun dorp of stad en land, maar ook op de deelname als wereldburger.

Bij Vonk Purmerend hebben we de ambities om bij alle vakken, vakoverstijgende lessen aan te bieden. Op deze manier willen we de lessen betekenisvoller maken en de verbanden tussen vakken te verduidelijken. Door vakoverstijgende lessen te geven, willen we onze leerlingen laten zien hoe verschillende vakken met elkaar verbonden zijn en hoe ze deze in de praktijk kunnen toepassen. Dit maakt het leren niet alleen relevanter, maar ook interessanter en uitdagender.

Ons doel is om burgerschap en wereldburgerschap een vast onderdeel te laten zijn van het curriculum van alle vakken. We willen dat onze leerlingen zich bewust worden van hun rol in de wereld en de impact die zij kunnen hebben op hun omgeving. Daarom is het (wereld)burgerschapsbeleid in samenwerking met het hele team opgesteld en zijn er acties uitgezet. Dit zorgt ervoor dat alle docenten, ongeacht hun vakgebied, hun bijdrage leveren aan het ontwikkelen van burgerschapskennis bij onze leerlingen.

De doelen van ons (wereld)burgerschapsbeleid zijn gebaseerd op wettelijke kaders en sluiten aan op de visie op basisvaardigheden van Vonk vmbo. Door de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties en de Global Citizen Competencies als uitgangspunten te nemen, richt het beleid zich op relevante, actuele thema's die van invloed zijn op zowel lokale als mondiale kwesties.

Wettelijke kaders

1. Conceptkerndoelen van SLO en de wettelijke opdracht burgerschap: Deze documenten fungeren als de basis voor het burgerschapsbeleid.
2. Coördinator wereldburgerschap: De school heeft een coördinator aangesteld die specifiek verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en implementatie van het (wereld)burgerschapsbeleid. De coördinator speelt een sleutelrol in het bewaken van de uitvoering en zorgt ervoor dat het beleid op de juiste manier wordt toegepast.

Met deze structuur kan het beleid systematisch en effectief worden uitgerold, en is er een duidelijke verantwoordelijkheid voor het monitoren van de voortgang.

Uitgangspunt

De SDG's bieden een concrete en meetbare referentie voor het bevorderen van duurzaamheid, gelijkheid, sociale rechtvaardigheid, en samenwerking wereldwijd. Dit zorgt ervoor dat leerlingen niet alleen leren over burgerschap, maar ook begrijpen welke mondiale uitdagingen er zijn en hoe zij zelf een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van deze problemen.

Global Citizen Competencies richten zich op de ontwikkeling van vaardigheden zoals kritisch denken, samenwerking, culturele gevoeligheid en het vermogen om invloed uit te oefenen op mondiale vraagstukken. Door deze competenties te integreren in het onderwijs, worden leerlingen voorbereid op het actief participeren in een diverse, interconnecteerde wereld.

Doelen Vonk vmbo

Binnen Vonk streven wij ernaar dat het burgerschapsbeleid

- past binnen de Vonkbrede onderwijsvisie.
- toegespitst is op de leerlingpopulatie van de vestiging en de omgeving waarin de vestiging zich bevindt.

Ambitie Vonk Purmerend

Samen met het hele team hebben we de afgelopen twee jaar een goed gedefinieerde, gedragen visie met bijbehorende ambities geformuleerd. Op Vonk Purmerend streven wij naar een hecht team waarin iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt, een professionele cultuur waarin feedback en persoonlijke ontwikkeling centraal staan, een inspirerende leeromgeving waarin talenten worden ontdekt en ontwikkeld, en betekenisvol onderwijs dat vakken verbindt met de sustainable development goals (SDG's) om het leren relevanter en uitdagender te maken.

Fundament Vonk Purmerend

Tijdens studiemiddagen zijn door het team kernwaarden gekozen voor het burgerschapsbeleid dat wij als team verder willen uitbouwen binnen alle vakken, ons 'burgerschapsfundament'. Ons fundament bestaat uit de bouwstenen respect, samen, plezier en gelijkwaardigheid.

- *Respect*: Respect hebben houdt in dat je begrijpt, accepteert en respecteert dat er verschillen zijn tussen mensen qua opvoeding, cultuur, seksualiteit en religie.
- *Samen*: We ontdekken, leren en werken samen en nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor onze ontwikkelingen en onze omgeving
- *Plezier*: Onze leerlingen doe met plezier dingen voor een ander en leveren een positieve bijdrage aan de wereld om ons heen
- *Gelijkwaardigheid*: Alle leerlingen hebben bij ons dezelfde waarde ongeacht hun verschillen

De kernwaarden zijn samengevoegd in de leidende zin voor ons (wereld)burgerschapsbeleid:
'Met veel plezier en respect voor elkaar zorgen we samen voor een professionele cultuur op onze school'.

Doelen Vonk Purmerend

De doelen van Vonk Purmerend, gebaseerd op de ambities en de kernwaarden van het team, sluiten aan bij de bredere onderwijsdoelen, met focus op zowel kennis als vaardigheden voor actieve deelname aan de samenleving. Wij streven ernaar dat

- we een inclusieve omgeving creëren waarin culturele diversiteit wordt gewaardeerd en gerespecteerd.
- burgerschap en internationalisering structureel geïntegreerd zijn in ons onderwijs.
- burgerschap een vast onderdeel is van ons lesprogramma.
- onze leerlingen zich bewust worden van hun rol in de wereld en de impact die zij kunnen maken.

Uitvoering en borging

De acties die worden ondernomen om de doelen van het (wereld)burgerschapsbeleid te bereiken, zijn geïntegreerd in het digitale kwaliteitszorgsysteem van de school. Dit zorgt voor transparantie en biedt een gestructureerde manier om de voortgang bij te houden. Door gebruik te maken van de Plan-Do-Study-Act (PDSA)-cyclus kunnen de acties voortdurend worden geanalyseerd en bijgesteld. Dit is een iteratief proces waarbij verbeteringen kunnen worden doorgevoerd voordat ze definitief in het onderwijs worden verankerd. De coördinator (wereld)burgerschapsbeleid speelt een sleutelrol in het monitoren van de voortgang en resultaten van de verbeteringen. Deze coördinator bespreekt de bevindingen met werkgroepen en mentoren om samen te evalueren of de acties effectief zijn en waar nodig bijgesteld kunnen worden.

Twee keer per jaar worden de acties en voortgang geactualiseerd in de visiecirkels (wereld)burgerschap (bijlage 1), en deze updates worden gedeeld met het team. Dit zorgt ervoor dat iedereen op de hoogte blijft van de ontwikkelingen en de doelen op de lange termijn. In de visiecirkels worden zowel de lopende acties als de geplande acties voor de komende schooljaren benoemd, zodat het team niet alleen weet waar ze momenteel staan, maar ook waar ze naartoe werken in de toekomst.

Dit systeem zorgt voor een gestructureerde en dynamische benadering van het (wereld)burgerschapsbeleid, waarbij feedback en bijsturing een integraal onderdeel zijn van het proces.

